

FÒRUM 2004

Passarà
avui

► **FERNANDO SAVATER**
El filòsof
intervindrà en
el congrés sobre
Don Quixot o

FÒRUM 2004

Dia 40
de 141

40

TAULA RODONA SOBRE LA RECUPERACIÓ DE LES LLIBERTATS

Tres artífexs de la transició es ratifiquen en la bondat del consens

Carrillo, Guerra i Martín Villa rememoren la voluntat de pacte que va donar pas a la democràcia

RICARD CUGAT

► D'esquerra a dreta, Martín Villa, Solé Tura, Carrillo, Guerra i el moderador, Eliseo Aja, ahir.

TONI SUST

Rodolfo Martín Villa, Santiago Carrillo i Alfonso Guerra, protagonistes de la transició, van renunciar, com tanta gent, a alguns dels seus plantejaments en favor del consens que va donar lloc a la Constitució i l'estabilitat democràtica. Ahir, al Fòrum, van participar en una taula rodona del diàleg *Conflictes: prevenció, resolució, reconciliació*, i van aplaudir una altra vegada aquesta voluntat de cessió.

CRÒNICA
DE LA
JORNADA

Van ser presentats per Jordi Solé Tura, que va explicar que quan, exiliat, treballava a Radio España Independiente, a Romania, l'emissora va fer un programa sobre l'execució de Julián Grimau, el 1963, en el qual es van citar els noms dels ministres que van firmar la pena de mort dedicant a cada un el qualificatiu: «iAssassí!». Carrillo va visitar els «camarades» per advertir-los que era un «error polític» ficar tots els franquistes dins del mateix sac: «Algun dia ens

haurem d'entendre amb alguns d'ells», va advertir.

L'exvicepresident Guerra va sintetitzar l'entesa entre els opositors al franquisme que volien «la ruptura» amb el règim i els que, des d'aquest, propugnaven la «reforma». La solució, va dir, va ser que tots «es posessin d'acord». El socialista va admetre que el consens va forçar a «esborrar» els noms dels «culpables» i que no hi va haver procés al franquisme. «¿Podíem haver-ho fet i haver arribat igual a la democràcia? Segur que no. No es va poder fer d'una altra manera», va concloure.

Contra les beatificacions

Martín Villa va parlar des de la perspectiva d'aquells que, venint d'institucions representatives del règim anterior, van abordar la transició juntament amb els seus opositors amb el convenciment compartit que la guerra no es podia repetir.

Pel que fa a la recuperació de la memòria històrica, l'exministre es va mostrar a favor de «reparacions de tota mena», però no d'obrir un «procés polític» per evitar més re-

reparació

ELS GUERRERS DE XI'AN, INTACTES

► L'exposició *Els guerrers de Xi'an* va tornar a obrir les portes al recinte del Fòrum després de les humitats detectades, que dimarts van obligar a tancar la mostra durant quatre hores. Després de comprovar que les goteres eren interiors, els tècnics i els conservadors d'art van decidir retirar una de les vitrines de l'exposició i airejar en una càmera de seguretat quatre de les estatuetses de la dinastia Han. Els tècnics van comprovar que la humitat no ha afectat les figures de terracota, i van instal·lar una superfície metàl·lica a sobre de la vitrina per evitar, en cas de més pluja, que la humitat es pugui concentrar a la zona de l'exposició. X.H.

trets. Com a exemple, va titllar d'«absolutament innecessàries» les beatificacions de sacerdots catòlics morts en la guerra civil. Martín Villa va citar una llegenda escrita per combatents dels dos bàndols en una pedra: *Als que van perdre la guerra civil, que vam ser tots, i va proposar una seqüela: Als que van guanyar la transició, que vam ser tots.*

El més veterà dels ponents, Carrillo, va dir que el 1950, abans, doncs, de la seva visita a la ràdio, ja havia comprès que l'únic camí era «la reconciliació»: «No renunciar a les idees, sinó la creació d'un sistema democràtic en què es pogués defensar en llibertat».

Recuperar la memòria

En la sessió anterior, el representant de l'Associació per a la recuperació de la Memòria Històrica, Emilio Silva, va calcular en 3.000 les víctimes del franquisme enterrades en fosses, i en va defensar la recerca com «una teràpia col·lectiva». L'historiador Julián Casanova va denunciar la «sagnant implicació» de l'Església catòlica en el franquisme. ≡

REPORTATGE

«L'oncle alemany» que va ser Carrillo

T. S.
BARCELONA

A Santiago de Xile, a casa de la nena Maren Ulriksen, que llavors tenia 6 anys, un amic del seu pare la va col·locar un dia, el març de 1943, damunt del pastor alemany de la família. L'animal no es va sentir còmode com a muntura i va tirar la nena al terra.

El visitant es va afanyar a recollir-la espantat. Era «l'oncle alemany». Així deien a casa de la Maren a aquell home que va estar «algunes vegades» al domicili del barri de Gran Avenida on vivia la seva família.

LA COINCIDÈNCIA

Una xilena retroba l'exdirigent comunista, a qui va conèixer el 1943

Van haver de passar uns quants anys abans que la Maren sabés que aquell «oncle» —així se'n diu a Xile dels amics dels pares—, puntualitzat —era en realitat l'històric dirigent comunista espanyol Santiago Carrillo, de visita a la capital xilena. I van haver de passar 61 primaveres perquè Maren, psicoanalista i esposa de psicoanalista, es retrobés amb ell. Dimarts va veure en la programació del Fòrum que Carrillo hi interviendria. El va buscar i el va trobar al mateix hotel on ella s'allotja amb el seu marit.

Hi va haver salutacions afectuoses, que es van repetir ahir, i hi va haver fotos. Maren n'hi va fer una amb la seva càmera digital. Té una explicació. Se l'emportarà a Montevideo, on resideix després d'anys d'exili a França, per ensenyar-l'hi a un altre amic, un xilè que va lluitar en les Brigades Internacionals. ≡